

# Австрійські митниці

Ярослав Гашек

*Переклад: Остап Вишня*

Коли я був на екскурсії, трапилося зо мною під Дrajдьянами нещастя. Мене, коли я блукав навколо Дrajдьян, переїхав швидкий поїзд. Так він мене той поїзд потрощив, що минуло півтора року, поки мене в лікарні сяк-так виправили. Я мав на меті повернутися з екскурсії за чотири дні, а повернувся через вісімнадцять місяців з гаком.

Все в руках божих, але, крім божих рук, я потрапив ще й у руки лікарів.

Вигляд я мав жахливий. Що в мене залишилося мого власного, не знаю я й досі. Знаю тільки, що вісімнадцять лікарів і п'ятдесят два асистенти штучно мене складали. І склали, сказати, добре. Видали мені посвідку, з чого саме мене складено, щоб я міг жити, як інвалід. Посвідку цю було написано на чотирнадцяти сторінках.

Залишилося в мене шматочок мозку, якась частина шлунка, приблизно п'ятнадцять кілограмів мого власного м'яса, біля півлітра власної крові, решта все було чуже, крім серця, та й серце було зшити з мого власного й волового. Медична наука тріумфувала. Зовні я був цілком штучний. Все це було в посвідці. Це був цікавий випадок, коли медична наука склала нову людину з окремих частин, як ото діти складають з кубиків цілі палаці.

Коли мене виписали з лікарні, я пішов поклонитися своїм останкам, похованим на центральному кладовищі, у відділі людських частин, що їх привозять із госпіталю, а потім пішов на вокзал і поїхав у Прагу, пишаючися з того, що ніхто з туристів ніколи не мав такої насолоди з екскурсії в таке прекрасне місто.

У Дечині ми мали перейти австрійську митницю і митний огляд. Коли принесли наш багаж, митники довго в ньому порпалися, один з чиновників пильно подивився на мене. Мій незвичайний вигляд людини, штучно складеної, справив на чиновника неабияке враження. Чиновник так дивився на мене, ніби я був щонайменше переносником сахарину. Вигляд, очевидно, був у мене, як у заядлого контрабандиста.

— А покажіть-но чемодана, — наказав мені чиновник, — і йдіть зо мною в канцелярію.

В канцелярії відкрили чемодана, оглянули все і нічого підозрілого не знайшли, але раптом побачили в чемодані посвідку з госпіталю в Дrajдьянах, підписану вісімнадцятьма професорами і п'ятдесят двома асистентами.

— Громадянине, — звернулися до мене чиновники, коли прочитали посвідку, — ходімте нагору до начальника, бо так ви не зможете виїхати до Австрії.

Начальник митниці — дуже порядний пан, але пильний щодо виконання своїх обов'язків. Прочитавши посвідку, він сказав:

— Насамперед, як записано в посвідці, задня частина скроні у вас замінена срібного пластинкою. Срібло це без проби, а через те маєте заплатити штраф — 12 корон; срібло — 120 грамів, за тарифом VI і тарифом VIIIв № § 946 митних правил. Ви

свідомо мали намір перевезти срібло без проби, тому маєте заплатити штраф в потрібному розмірі, тобто  $3 \times 12 = 36$  корон.

— Далі: мита за 120 грамів срібла (літери Б, ф, г від 1902 року) після урегулювання міжнародної угоди за один грам — 10 гелерів, тобто за 120 грамів — 12 корон.

— Потім у вас ліву стегнову кістку замінено кінською. Це ми вважатимемо за незаконний перевіз кісток. Цим ви завдаєте великої шкоди австрійській торгівлі тваринними кістками. Для чого у вас кінська кістка? Щоб ходити? Так і запишемо, що кінську кістку ви вживаєте для дрібного підприємства! Чи не так? Ви краще не заперечуйте, високоповажаний пане! Підприємство — чудесна річ, але в даний момент вона вам не дасть ніякої користі, бо ми накладаємо велике мито за таємний перевіз тваринних кісток у Австрію. Платіть 24 корони.

— Потім тут зазначено, що замість ребер у вас платинові дротики! Громадянине! Ви перевозите контрабандою у Австрію платину?! Ви знаєте, що вас за це чекає? Триста кратний штраф! Якщо в цих трьох дротинках ваги 20 грамів, то це значить — 1605 корон штрафу. Яка з вашого боку достойна покарання легковажність!

— А це ще що? Тут зазначено, що частину вашої печінки, а саме ліву печінку замінено свинячою печінкою?!

— Дорогий пане! Перевозити свинину з-за кордону до Австрії заборонено. Ця заборона поширюється і на кабанів, і через те, коли хочете поїхати до Чехії, печінку ви повинні залишити в Німеччині.

Я з цим не погодився, і вже біля десяти років живу в Саксонії, чекаю, коли хліборобська партія, — бо я член цієї партії, — дозволить перевозити кабани у Австрію.

Тоді я повернуся на батьківщину.